

STAV MLADIH ISTRAŽIVAČA SRBIJE – VOLONTERSKOG SERVISA SRBIJE O VOLONTIRANJU

Revidiran decembra 2011.

Volontiranje je izraz dobre volje pojedinaca ili grupe usmeren ka opštem dobru, kako ličnom, tako i kolektivnom razvoju, kojim se poklanja vreme, veštine, energija, znanje i sposobnosti u korist cele zajednice, određenih pojedinaca sa kojima se nije u srodstvu ili u cilju zaštite i unapređenja životne sredine, a bez očekivanja materijalne dobiti.

Formalno volontiranje je:

- **od koristi kako društvenom/prirodnom okruženju, tako i samom volonteru;** Ono nije praksa ili staž, koji doprinose samo profesionalnom razvoju pojedinca. Volontiranje je proces ravnopravne razmene zarad lične i kolektive socijalne integracije.
- **vremenski ograničeno i u tom vremenu konstantno;** volonterski angažman se u okviru volonterskog programa može ponoviti, ali on uvek treba da ima početak i treba da se završi razmenom mišljenja i evaluacijom.
- **dobrovoljno, po slobodnoj volji volontera;** Volonter po slobodnoj volji odlučuje u koju će se aktivnost uključiti, a u koju god da se uključi, to će učiniti dobrovoljno, bez prisile.
- **deo organizovanog i osmišljenog odgovora na probleme i potrebe neke društvene zajednice ili potrebe zaštite životne sredine;** Volontiranje podrazumeva prethodno ispitivanje potreba društvene zajednice ili elemenata životne sredine, analizu problema i traženje rešenja uz uvažavanje mišljenja svih zainteresovanih strana, a potom i planiranje konkretnih aktivnosti. Ono ne sme biti bez toga organizovano. Volontiranje je samo jedan deo rešenja, čije su ostale komponente podjednako potrebne da bi rešenje bilo održivo. Volontiranje teži tome da bude odgovor međusektorske saradnje i deo sistemskog rešenja i podrazumeva jednog ili više organizatora.
- **proces** koji podrazumeva niz koraka koji će zadovoljiti sve organizacione, razvojne, podsticajne, međuljudske, obrazovne i druge potrebe svih uključenih u volontiranje.
- **otvoren za sve** ljude dobre volje, bez obzira na njihove godine, poreklo, nacionalnost, seksualnu orijentaciju, fizičku ili mentalnu sposobnost.
- **sticanje iskustava, znanja, sposobnosti i veština kroz neformalno obrazovanje,** u kome svi uključeni i daju i primaju, i podučavaju i uče.
- **dodata vrednost** radu, budući da ne sme zamenjivati zaposleno lice, iako može da stvori uslove za otvaranje novih mesta. Volonteri mogu da popune bilo koju prazninu nastalu usled ekonomske ili druge krize, ali to ne znači da treba smanjiti broj zaposlenih jer se zna da volonteri mogu uvek da povrate ravnotežu.
- **u korist cele zajednice, određenih pojedinaca sa kojima volonteri nisu u srodstvu ili u cilju zaštite i unapređenja životne sredine, a bez ličnih interesa.** iako je očigledno da volontiranje donosi i značajan doprinos ličnom razvoju samog volontera, ono je prvenstveno usmereno opštem interesu ili interesu nekog drugog.
- **Motivisano idejom o lepšem i pravednijem društvu, zdravom životnom sredinom, jednakosti i slobodom.**

Volontiranje može imati različite oblike u odnosu na:

- **način organizovanja:** formalno i neformalno;
- **dužinu trajanja:** ad hoc, kratkoročno i dugoročno;
- **oblast u kojoj se volontira:** zaštita i unapređenje životne sredine, kultura i umetnost, socijalna zaštita, obrazovanje i pružanje informacija, zdravstvo, rekonstrukcija i renovacija;
- **geografsku rasprostanjenost:** lokalno, regionalno, nacionalno, međunarodno.

Svi oblici volontiranja mogu se svrstati u tri glavna tipa:

- **Uzajamna pomoć i samopomoć,** zarad zajedničkog interesa. Podrazumeva povezivanje ljudi istih potreba, problema i interesa koji udruženo deluju zarad rešavanja tih problema.
- **Filantropija,** pomoć drugome. Podrazumeva direktnu realizaciju određene usluge trećem licu ili, indirektno, finansiranje pojedinaca/organizacija koji će realizovati tu uslugu.
- **Aktivno učešće u društvu i aktivističko volontiranje,** zagovaranje i učestvovanje u kampanjama. Podrazumeva učešće u programima, aktivnostima, upravljačkim telima zarad podsticanja ili protiv neke promene.